

Echo's van de Lualaba

Katharina De Clercq

Echo's van de Lualaba

een verhaal tussen twee werelden

Van Katharina verscheen eerder:

Gnoothie Seauton - Tussen droom en werkelijkheid

Noot van de schrijfster:

Dit is een verhaal over twee zussen. De beschreven gebeurtenissen zijn deels gebaseerd op mijn persoonlijke ervaringen. Sommige feiten en personages zijn louter fictief, een verrijking voor mijn verhaal. Mijn verbeelding verdient haar plaats naast de werkelijkheid.

© 2025 by Katharina De Clercq & vzw de Scriptomanen

cover: Jonathan Absil

websites: www.katharinadcvertelt.eu

contact: info@inter-actief.be

NUR 301

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn drie fijne kinderen: Jonathan, Kiven, Niel.

Dankwoord

Na een lange weg van vele jaren, met hoogte- en dieptepunten, is deze roman eindelijk tot stand gekomen.

Daarom wil ik iedereen danken die in mij is blijven geloven en mij onvoorwaardelijk heeft gesteund.

Schrijven is soms een eenzaam proces, en juist dan doen bemoedigende woorden wonderen.

Eerst en vooral dank ik mijn echtgenoot Herman Marynissen, die mij niet alleen aanmoedigde, maar tegelijk ook mijn trouwste promotor was en is.

Daniel Maes, mijn jeugdvriend uit Congo, heeft eveneens een enorme bijdrage geleverd. Hij bood mij de kans om terug te keren naar Congo. Daar kon ik, in de voetsporen van mijn hoofdpersonages, feiten en fabels verifiëren.

Wendy Van den Bulck en Githa Kockaerts, die vrijwillig en met de grootste zorg mijn manuscript corrigeerden, mogen zeker ook niet vergeten worden.

Jonathan Absil, mijn oudste zoon, wil ik danken voor het prachtige ontwerp van de cover.

Mijn dank gaat eveneens uit naar het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren, en in het bijzonder Ariel Boven, voor het verstrekken van zoveel waardevolle informatie tijdens mijn onderzoek naar geografische en etnische achtergronden.

En 'last but not least' dank aan Jean Bosco Safari, die opnieuw zijn schouders zette onder de voorbereiding van de boekvoorstelling.

Dank aan jullie allen.

Katharina

Proloog

De lucht voelt zwaar en benauwd. Ik zweef tussen hemel en aarde. Mijn bed deint als een prauw in de stroomversnellingen van de Lualaba. Beelden flitsen door mijn brein. Rillend draai ik mij om.

De geesten uit het verleden zijn terug. Als slangen glijden ze kronkelend vanuit de vier hoeken van de kamer over het plafond. Ze schieten razendsnel heen en weer, uitdagend en dreigend. Hun blauwrode, vlamme tongen sissen in mijn oren, terwijl ze met monsterlijke kracht om mij heen wentelen. Ik spartel en wil mij losrukken uit hun greep.

Opgezweept door oorverdovend trommelgedreun sleuren ze mij mee naar hun hol.

Ik wil het helse lawaai van de draaiende ratels, de enkelrammelaars, de spleettrommels en de schelle tonen van op elkaar slaande ijzeren lamellen niet meer horen.

Ze rukken mijn handen van mijn oren weg.

Wit en rood bepalen de sfeer. Ik wil het niet zien, maar ze dwingen mij toe te kijken. Ze pinnen mijn oogleden vast aan mijn oogkassen.

Dansende schimmen gooien kruiden en botten op de brandstapel. Het knetterende vuur laait op. Angstaanjagend zwellen de vlammen. Slanke, zwarte silhouetten met beschilde lichamen houden mij in hun macht. De flikkerende orangerode vlekken op hun maskers lichten op tegen de inktzwarte achtergrond.

Een onthoofde haan wordt boven het vuur gehouden. Met zijn laatste stuiptrekkingen probeert hij zich te bevrijden. Bloed spuit in alle richtingen. De geur van vuur, kruiden en bloed bedwelmt mij. De aarde is gehuld in dichte rook.

Ik wil roepen, maar mijn stem sterft nog vóór ze wordt geboren.

Opgehitste, verdoofde stamleden juichen. Hun kreten weerkaatsen tegen de gewelven en veranderen in een dierlijk gehuil.

Wiegende heupen schuiven dicht bij elkaar. Voeten volgen de vierkwartsmaat, met de nadruk op de vierde slag. Stof stuift op. Mannen en vrouwen vormen een cirkel rondom mij.

Een gemaskerde danser stampet met zijn scepter drie keer op de grond. Plots is het huiveringwekkend stil. Iedereen knielt. Een gesculpteerd houten beeld wordt aan de *nganga* overhandigd. De bezweerder neemt het aan, roept de kwaadaardige geesten op en vangt ze in het krachtbeeld. Hij mompelt onverstaanbare woorden. Slechts één woord is duidelijk: 'Kyana.'

De rituele expert neemt spijkers, die hij zonder enige aarzeling één voor één in het beeld slaat. Een gebrul uit het diepste van de oermens volgt vanuit de massa. Gezamenlijk scanderen ze: 'Ky-a-na! Ky-a-na! Ky-a-na!'

Met volle teugen sterken ze zich aan het geestrijk nat. Aangevuurd door geheime machten doorbreken extatische dansen de grens tussen het aardse en het goddelijke.

Ik moet braken.

Een silhouet, getooid met vogelveren komt op mij af. Door de spleten van zijn masker zie ik zijn uitpuilende, bloeddoorlopen ogen. Terwijl hij het piepende geluid van de *mun-gundu* nadoet, houdt hij de *nkondi* met spijkers voor mij. De houten pop, drager van boosaardige krachten, tart mij.

Ik wil niet kijken en draai mijn hoofd weg. De knokige vingers van de hulppriesters dwingen mij de dood in mijn armen te nemen.

Ik gil als een bezetene.

Vanuit de verte hoor ik een stem. 'Kinka... word wakker. Ik ben bij je.' William buigt zich met een bezorgde blik over mij. 'Je ligt weer te woelen.'

Mijn lichaam voelt koud en bezweet. Een zachte zucht ontsnapt mij.

'Het sneeuwt,' zegt hij.

Als de bliksem spring ik uit bed en trek de gordijnen open.

De wind speelt met de sneeuwvlokken, laat ze samenklitten en naar beneden dwarrelen. Ze omhullen mijn tuin met zachtheid. De natuur houdt haar adem in. Maar achter de wolken schuilt iets dat ik voel en niet kan loslaten.

In een opwelling draai ik mij om, vlieg de kamer uit en klop op elke deur waar ik langs ren. 'Opstaaaaan. Jongens, eruit. Het sneeeeuw!'

Zonder adempauze storm ik de trappen af, loop door de woonkamer de keuken in en zwaai de buitendeur open.

Het witte goud kraakt onder mijn voeten. Rozenbottels tooien zich in een jasje van ijzige tranen. Een palet van wit-tinten zorgt voor een betoverende sfeer. Met open armen en mijn handen naar de hemel, vul ik mijn longen met winterlucht. Ik tol rond mijn eigen as en zing uit volle borst: 'Let It Snow! Let It Snow! Let It Snow!'

'Net een kind,' zegt Jack met een glimlach.

Ik stop met mijn serenade en kijk naar de deuropening waarin mijn oudste zoon staat te schateren.

'Klik, klik, klik.' Hij legt alles vast. 'Toekomstig bewijsmateriaal van je buitensporige gedrag,' grinnikt hij.

'Ach, onnozel doen kan geen kwaad.' Ik geef hem een knuffel. 'Is Nick al wakker?'

'Nee.'

De koffie pruttelt. De boter in de pan sist. Ik leg er de sne-

den pancetta in, laat ze schroeien en giet de geklutste eieren erover.

‘Dag, moe. Zalig kerstfeest!’ Nick geeft mij een klinkende zoen. Ik streel de wang van mijn slaapmuts.

‘Wanneer komt tante?’

‘Om drie uur. Aan tafel!’

William zet de radio aan. Kerstliederen volgen elkaar op. We kwebbelen door elkaar.

Nog voor ik recht sta, vraag ik: ‘Weet iedereen wat hij moet doen?’

Nick knikt. ‘Geen paniek, mama.’

Ik wil dat alles perfect in orde is wanneer Kyana met haar kroost aanbelt.

Enkele uren later galmt de deurbel door het huis.

‘Daar zijn ze!’ Ik schop mijn slippers uit, stap in mijn lakschoenen, strijk mijn zwarte jurk glad, schik mijn haar nog even en trek de voordeur open. Drie kinderen stormen binnen.

‘Zalig kerstfeest,’ roepen ze door elkaar.

Mijn zus schudt de sneeuw van haar muts en zegt: ‘Je wens is in vervulling gegaan. Je hebt je witte kerst.’ We knuffelen elkaar hartelijk.

De benjamin staat al voor de kerstboom en roept: ‘Kijk mama, hier hangen rode kerstballen, doorschijnende ballen, zilveren dennenappels en... engelenhaar.’ Hardop telt hij de pakjes die eronder liggen. ‘Zoveel cadeautjes!’

‘*Moambe?*’ vraagt mijn zus.

‘Natuurlijk. We gaan onze Afrikaanse gewoontes toch niet verlooehenen.’

‘Aperitietijd?’ vraagt William.

Iedereen knikt enthousiast.

Het vertrouwde beldeuntje klinkt opnieuw.

‘Daar zijn mama en papa,’ zeg ik glimlachend tegen Kyana. ‘Het is hen gelukt om op tijd te komen.’

‘Komt oom Alex ook?’ vraagt Biko.

‘Nee. Hij heeft wachtdienst,’ antwoord ik.

‘Ik word nooit dokter.’ Hij rent naar de voordeur.

Het feest is in volle gang. Wij vertellen in geuren en kleuren onze avonturen van de afgelopen dagen en toasten meermaals op ieders gezondheid. Sneeuwvlokken blijven dwarrelen. Ik voel mij gelukkig.

‘Tante!’

‘Ja, Biko.’

‘Je zegt dat oom Alex niet kan komen. Maar waarom staat er dan één bord te veel op tafel?’

‘Voor wie onverwacht aanbelt. Die persoon, wie hij ook is, mag mee aanschuiven.’

‘Vreemd.’

‘Nee, het is een gewoonte uit Congo. Totti zei altijd dat iedereen welkom was, als ze maar met goede bedoelingen kwamen. En zo denken wij er ook over.’

‘Wie is Totti?’ vraagt Biko aan zijn mama.

‘De grootmoeder van Lala. Je tantes jeugdvriendin. Totti was een medicijnenvrouw.’

Terloops vraag ik aan mijn zus: ‘Heb je nu een afspraak bij die specialist? Je mag het niet blijven uitstellen.’ Mijn dromen blijven sluimeren, scherp en tastbaar.

‘Jaja, Kinka. Maak je niet zo druk.’ Met een handgebaar wimpelt ze mijn bezorgdheid weg: ‘Ik mag er binnen drie weken langs.’

Voorzichtig haal ik de laatste glazen bal uit de kerstboom en leg hem in de kartonnen doos met zijdepapier. Dit jaar heb ik geluk gehad. Er zijn slechts twee kerstballen gesneuveld. Eigenlijk ben ik blij dat de drukte van de feesten voorbij is.

Kreunend kijk ik naar mijn to-do-lijst. Het is een oneerlijke strijd met het meedogenloze vierentwintig-urensysteem. Straks moet ik nog een paar uur van de nacht stelen om mijn dag rijker te maken. Time management noemen ze dat. Ik noem het pure waanzin. Goed zot zijn, denk ik.

Vreemd... Mijn zus heeft nog niet gebeld. Alex zou gisteravond toch de resultaten van de onderzoeken met haar bespreken?

Ik neem een sigaret. Een beklemmend gevoel duikt telkens weer vanuit mijn onderbuik op. Zou het toch waar zijn? Totti had mij gewaarschuwd. Ik wil het niet geloven. Het kan niet. Het druist in tegen alle logica. Uiteenlopende bedenkingen racen kriskras door mijn hoofd.

Twaalf uur. De klok tikt onverbiddelijk verder.

Mijn zenuwen worden prikkeldraad dat mij gevangen houdt en mijn geest verlamt. Ik scheur mijn actieplan in vier en gooi de snippers in de houtkachel.

Ik ga buiten hout halen. De wolken hangen laag. Nevelige slierten dringen door de kruinen van de bomen. De laatste sneeuwhopen proberen wanhopig stand te houden. Laat de lente nu snel komen. Maar ik weet dat ik nog zal moeten wachten. Wachten!

Een zwarte kraai zoekt oogcontact en haalt mij uit mijn mijmeringen. Vlug tast ik in mijn zak. Mijn gsm! Ik hol naar binnen, grijp hem vast, kijk op het scherm en leg hem vloekend weer neer.

Uiteindelijk laat ik alles voor wat het is. Pianoklanken

brengen mij meestal tot rust. Ik druk een paar toetsen in, andere volgen. Het lukt mij niet om er een subtiele nuance aan te geven.

De ringtoon van mijn mobiel doet mij schrikken. Ik veer recht. De pianokruk valt om. 'Verdorie!'

'Sweet Dreams' van Eurythmics klinkt luider en luider. Ik neem op.

'Hallo, met Kinka.'

'Ik ben het. Kan je alsjeblieft langskomen?' vraagt ze. Haar stem breekt onder het gesnik.

Mijn hart slaat één tel over. Mijn maag trekt samen. Nu weet ik het zeker. Mijn verstand kan het niet langer ontkennen.

'Kan je langskomen?' stottert ze opnieuw.

'Natuurlijk,' antwoord ik. Mijn hart bonst in mijn keel. 'Slechte resultaten?' Wat een domme vraag. Mijn hersenen reageren niet meer zoals ze horen te doen. Ik bijt op mijn lip. 'Ben je er nog?' vraag ik.

'Ja... heu... ja. Het... het gaat niet... Ik moet onder het mes... Ze moeten me opereren, met mogelijk... een amputatie.'

'Een amputatie? Ik kom. Tot zo.' De onweerswolken in mijn hart hangen dreigend, klaar om zich te ontladen. Blindelings graai ik mijn jas van de kapstok, grijp mijn handtas en pak de autosleutels.

Ik gooi mijn gsm op de passagiersstoel, steek mijn sleutel in het contact en rij de oprit af. Ik draai de weg op en voeg mij tussen de stadsbus en een vrachtwagen. De bus stopt om de haverklap. Tussen twee haltes probeer ik in te halen. Noodgedwongen moet ik achter de bus blijven. Ik vloek. Het verkeerslicht springt op rood. 'Groen,' beveel ik. Mijn vingers tokkelen op het stuur. Eindelijk mag ik doorrijden. Een zucht van opluchting ontglipt mij. Ik schakel. Tandwielen knarsen. Ik duw de pedaal dieper in en schakel opnieuw, nu zonder geweld. Ik geef gas, rem bruusk, scheur door de bochten, slip en rij als een waanzinnige verder. Een tegenligger knippert met zijn lichten.

Ik steek mijn middenvinger op. Minder dan een half uur later ben ik bij mijn zus.

Nog voor ik aanbel, staat ze in de deuropening. Haar ogen zijn rood en opgezwollen.

We omhelzen elkaar. Haar lichaam trilt tegen het mijne. Ik klop zachtjes op haar rug.

‘Kom binnen.’

Ik zwier mijn jas in de zetel.

‘Kinka!’

‘O, sorry.’

Ik hang hem netjes op.

Ze gooit een bruine map op de salontafel. ‘Alle resultaten zitten erin. Wat denk je ervan?’

‘Mijn medische kennis is beperkt.’

‘Groot genoeg om hier jouw mening over te geven. Je werkt toch met dokters, of niet? Je pluist toch medische dossiers uit? Wel, dan kan je dit ook vertalen.’

‘Wat zegt Alex ervan?’

‘Alex? Opgeroepen.’

‘Op de spoed?’

Ze haalt haar schouders op: ‘Hij komt straks nog langs. Volgens hem moet die knobbel zo vlug mogelijk verwijderd worden. Niets levensbedreigends, verzekerde hij. Hij heeft alles al geregeld met de chirurg en ook al een kamer voorzien.’

‘Wat?’ Vlug sla ik de map open.

‘En?’

‘Ssst... ik ben aan het lezen,’ fluister ik.

Ik bestudeer de resultaten van haar bloedanalyse, lees het protocol van de mammografie, echografie en scanner. Ik neem de afmetingen van haar gezwel in mij op: drie centimeter en acht millimeter. Ik huiver. Zijdelings kijk ik haar aan en verdiep mij verder in de nuchtere cijfers en conclusies. Alles op het papier schreeuwt dat het echt niet klopt. Het gaat hier om een kwaadaardige tumor. Stil bereken ik haar kans op genezing. Haar leeftijd speelt in haar nadeel. Hoe jonger, hoe actiever de

cellen. Maar zolang er geen uitzaaiingen zijn, heeft ze des te meer kans. Het is even slikken. Een tornado raast door mijn hoofd. Na de operatie zullen we klaarheid krijgen. De resultaten van het anatomopathologische verslag zullen uitwijzen welke koers ze moet varen.

‘Heb je nooit gedacht dat het een kankergezwel kon zijn?’ vraag ik.

‘Nee, eigenlijk niet. Het is omdat jij over dat knobbeltje bleef zeuren dat ik opnieuw bij de gynaecoloog ben gegaan.’

‘Juist.’

‘Bij mijn laatste gynaecologisch onderzoek had ik wel vermeld dat ik iets voelde.’

‘En wat zei hij?’

‘Dat een borstontsteking niet abnormaal is. Het komt frequent voor bij vrouwen die borstvoeding hebben gegeven.’

Ik trek mijn wenkbrauwen op en lees verder.

‘Heeft hij toen geen cytologisch onderzoek aanbevolen? Of een biopsie?’

‘Nee. Helemaal niet.’

‘Ohhh!’ Ik geloof mijn oren niet. Wat een eikel! Ik leg de map naast mij neer.

‘Wat denk jij ervan?’

‘Wel meid, hier mogen we niet lichtzinnig mee omgaan.’ Ik heb al de moeite van de wereld om mijn woorden positief te laten klinken. Maar liegen kan ik niet. Na enige aarzeling zeg ik met een zucht: ‘Je moet inderdaad onder het mes, willen of niet.’

‘Wat? En als het kwaadaardig is, zal ik dan sterven?’ vraagt ze fluisterend.

‘Als ze de tumor goed kunnen verwijderen, is het voorbij voor je het weet. Een borstamputatie is enkel nodig als...’

Haar hand glijdt over haar borst, haar ogen verliezen hun glans en langzaam rollen tranen over haar wangen. Ze roept dat het niet mogelijk is, wrijft woedend door haar haren, bonkt op de leuning van de zetel om uiteindelijk snikkend in mijn

armen te belanden.

‘Waarom ik?’ Ze schudt haar hoofd, als om de realiteit weg te duwen.

‘Zussemie, laten we positief denken,’ zeg ik, maar zelfs ik kan de onzekere trilling in mijn stem niet verbergen.

‘Gemakkelijker gezegd dan gedaan.’

‘Dat weet ik, maar ik vind op dit ogenblik geen andere woorden.’

‘Heb ik nog een alternatief?’

Ik zwijg.

‘Damned! Godverdomme!’

We kijken elkaar aan. We hebben niets zinnigs meer te zeggen. De stilte is een zegen.

Na een tiental minuten vraagt ze ineens: ‘En... de kids?’

‘Wij zorgen er wel voor,’ antwoord ik prompt. Maar ben ik wel in staat om hen door deze storm te loodsen?

‘... wat gaan we zeggen? Hoe en wanneer? Erik moet werken en... wie voedt de hond en de poes? En...’

Er volgt een hele waslijst van wat er allemaal gedaan moet worden. Mijn to-do lijst verbleekt erbij. Ik word gek van haar planning en verhef mijn stem: ‘Kyana, stop! Luister nu eens goed naar me.’

Verrast stopt ze.

‘Erik, Alex, mama, papa en ik zijn er ook nog. Je bent in goede handen. Dit doen we samen.’

Ze rukt de zoveelste papieren zakdoek uit de doos. Ik dacht dat mijn woorden een nieuwe stortvloed aan tranen zouden teweegbrengen, maar tot mijn verbazing gebeurt het niet.

Stil fluistert ze: ‘Ik ben echt bang.’

‘Dat is normaal,’ sus ik haar. Dan vraag ik: ‘Zal ik helpen je tas voor het ziekenhuis klaar te maken? Alles wat gedaan is, is gedaan.’

‘Oké,’ zegt ze met een handgebaar.

Ik sta op: ‘Waar staat jouw reistas?’

‘Op zolder, onder het stof.’

Door haar laatste traan heen lacht ze. 'Ze zullen me daarboven niet krijgen.' Gesterkt door haar eigen woorden veert ze recht.

Ik raap één voor één de natte zakdoeken op.

'Kinka.'

Ik draai mij om en kijk haar aan.

'Om vijf uur moet Biko naar de tekenschool. Een half uur later heeft Alisson dansles, en Emmeline moet naar de turnzaal. En morgen...' Ze onderdrukt een traan. '...de planning hangt daar.' Ze wijst naar het prikbord.

'Don't worry, Kyana. Ken je dat lied nog?'

'Don't worry, be happy? Natuurlijk. In heel Afrika wordt het gezongen als het minder goed gaat.'

'Waar is die cd?'

Terwijl Bobby zingt, beginnen we aan de voorbereidingen. Ik schrijf haar planning over in mijn agenda. De kinderen vallen één voor één binnen. Zoals getrainde soldaten zetten ze hun schoenen netjes naast elkaar en hangen hun jasjes aan de juiste haak. Ze maken zich klaar voor hun buitenschoolse activiteiten.

Tegen valavond rijd ik vermoeid naar huis.

Stipt op het afgesproken uur stop ik weer voor haar deur.

De tweeling stormt naar buiten. In koor roepen ze: 'Mama is bijna klaar.'

Ik schud een sigaret uit mijn pakje, steek ze aan, inhaleer diep en wacht.

Mijn zus verschijnt met een brede glimlach, zonder acht te slaan op haar tienerdochters die haar achteloos voorbijstuiven.

'Klaar voor de voorlaatste cocktail?' vraag ik.

'Of course!' antwoordt ze, haar ogen sprankelend van vechtlust. In een strakke jeans en appelgroene blouse, haar hippe pruik in de hand, joelt ze: 'De voorlaatste chemokuur... yes!'

Met een zwaai zet ze haar pruik op. Ze staat meteen goed. Uit haar handtas haalt ze een lichtroze lippenstift, strijkt ermee over haar uitgedroogde lippen en zegt met een rauwe, bijna grommende stem: 'Zo lijkt ik minder op een lijk.'

Ik bewonder haar. Geen enkele dag heeft ze gezeurd. Ze weigerde om ook maar één seconde in pyjama rond te lopen. Ze vertikte het om als een slons de deur uit te gaan. Telkens herhaalde ze: 'Ik ben niet ziek. Het is slechts een tijdelijke technische storing.'

Haar dagelijkse hygiëne, haar nette voorkomen en haar eeuwig optimisme zorgden ervoor dat ze ondanks haar misserijkheid en vermoeidheid na elke kuur toch straalde als de zon op een lentedag.

'Ze zullen me daarboven niet krijgen,' herhaalt ze plechtig. Die woorden zijn voor haar een statement geworden.

'Dat God maar oppast,' reageer ik. 'Jij zou de hemel op zijn kop zetten.'

Met een handgebaar wimpelt ze mijn opmerking weg. 'Komaan, zo rebels ben ik nu toch ook niet. Trouwens...'

'Trouwens wat?' Leunend tegen de buitenmuur blaas ik de

rook uit en volg de kringen.

‘Rebels of niet, willen of niet, ze zullen me niet kraken. Eén: ik wil het niet. Twee: ik ben omringd door de beste verzorgende handen. Jullie en al die specialisten. Een bataljon mannen in groen uniform, telkens met hun hulpjes erbij. Sommigen zijn charmeurs, anderen regelrechte versierders.’

‘Playboys? Ben je van plan er één te versieren?’ vraag ik plagend.

‘Kinka!’ roept ze met gespeelde verontwaardiging.

‘Wat?’

‘Voor een macho-avontuur ben ik nu echt niet in de stemming,’ fluistert ze met een guitige glimlach. ‘Ze laten me niet koud, hoor. Alleen... hun haantjesgedrag is eindeloos.’

We barsten allebei in de lach.

‘En Kinka, ik ben wel nog altijd getrouwd, hé. Remember. Met kinderen in mijn kielzoog.’

‘So what?’ Ik steel haar Engelse woordgebruik. Al die Engelse franjes, al die stopwoorden werken soms op mijn zenuwen, maar het hoort bij haar. Soit. Ik vraag voor de lol: ‘Mag een getrouwde vrouw nooit eens toegeven aan een fantasie?’

‘Tuurlijk wel. Denk je dat ik daar nooit aan toegeef?’

‘Goh... ik zou teleurgesteld zijn als het niet zo was.’

‘En waar ligt de sleutel van je succes bij die mannen?’

‘Tja, je moet een bijzonder iemand zijn. Iets hebben. Het zit in mijn genen,’ antwoordt ze met een knipoog.

‘Oké dan. Ik geef toe. Je bent een bijzonder geval. Zullen we gaan?’ Ik mik mijn peuk in haar bloembak.

‘Kinka... by the way... mijn bloembak is geen asbak.’

In de wagen is het stil. Ze bereidt zich mentaal voor. De kuur hakt erin. Elke keer opnieuw. Elke keer meedogenlozer. Soms weet ik niet hoe ik moet reageren. Wat ik doe, druist vaak in tegen wat mijn hart fluistert.

Ik zou zo graag een deel van haar pijn, het ongemak na elke kuur, de misselijkheid en haar vermoeidheid overnemen. Ik

wil haar psychische pijn om de verloren borst verlichten, haar onzekerheid en haar verdriet helpen dragen. Maar luisteren en haar wat troost bieden, is verdorie het enige wat ik kan doen.

Waarom was die rottumor groter dan eerst gedacht? In één operatie namen ze alles weg: borst, okselklieren, lymfeklieren... zelfs de schildwachtklier.

‘Waar denk je aan?’ vraagt ze.

‘Aan het einde van mijn boek. Ik ben nieuwsgierig wie de dader is,’ antwoord ik met een leugentje om bestwil. Vroeger kon ik niet liegen. Nu grijp ik er steeds vaker naar om mij goed te voelen. Het sust mij. Het verdringt wat ik weet. Een harde waarheid die het daglicht nog niet mag zien. Egoïstisch? Nee. Zelfbehoud! En hoop.

Kyana grinnikt. ‘Wedden dat je al hebt gespiekt op de laatste pagina’s? Uitlezen tot het einde, hè!’

In het ziekenhuis hangt zoals altijd diezelfde geur: een mengeling van ontsmettingsmiddel en vermoeide hoop. We kennen de weg en het personeel. En zij kennen ons: de onafscheidelijke zussen, de zussen van dokter Alex.

Iedereen is uitermate lief. Velen steken een duim omhoog, anderen geven een knipoogje en sommigen wagen zich aan een aanmoedigende schouderklop.

We melden ons aan bij het verpleegsterkwartier. Iemand komt ons zo halen.

Terwijl we wachten, keuvelen we over alles en niets.

Plots verschijnt aan het einde van de gang een onbekende verpleegster. We kijken op. Ze sloft op haar overjaarse sandalen, rug gebogen, schouders hangend, zacht jammerend naar ons toe. Haar ogen, verscholen achter een bril met dikke weckpotglazen, zoeken hun doel. Op haar rechterborst wiebelt een scheef opgespeld naamkaartje waarop in schuine letters staat: ‘Theoline’.

‘Wat een verschijning,’ monkel ik achter mijn hand. Ik kan mijn lach niet onderdrukken.

'Mevrouw...' Ze werpt een blik op haar blad. 'De Cuyper?'
'Dat zijn wij,' zeggen wij allebei.

'Wie moet behandeld worden?' vraagt ze nors. Blijkbaar kan ze er niet mee lachen.

Mijn zus steekt haar vinger op. 'Zie je dat niet?'

'Kom,' beveelt ze droog.

We lopen zwijgend achter haar aan.

Opnieuw steekt de jammermolen binnensmonds een eindeloze litanie af. Een paar rebelse, grijze haren ontsnappen aan de strakke dot waar haar kap met zwarte spelden vastzit. Ze kijkt onverschillig achterom om te zien of we nog volgen. Vanuit deze hoek springen haar haakneus en dubbele kin extra in het oog.

Kyana kucht.

'Zei u wat?' vraagt de verbitterde vrouw.

'Nee, nee,' antwoordt ze.

'Voor u een FEC-kuur?' Het lijkt alsof Theoline haar lippen permanent in conflict zijn met elk woord dat ze eruit perst.

'Vijfde cocktail,' antwoordt mijn zus.

'Wablief?'

'Voorlaatste beurt.'

'Dus u bent het al gewend.'

'Gewend? Gewend? Wie kan hier ooit aan wennen?' Kyana schudt haar hoofd, haar wenkbrauwen hoog van verontwaardiging.

Theoline duidt een relaxzetel dicht bij het raam aan.

'Ik kom direct terug. Ga zitten.' Ze sloft de kamer uit.

Kyana laat zich in de zetel zakken. 'Amaai, haar lippen zijn als scheermessen.'

'Ik denk dat het hoog tijd is dat ze met pensioen gaat.'

De behandelkamer is warm ingericht om een zo huiselijke mogelijke sfeer te creëren. Vernevelaars verspreiden etherische geuren. Alle lotgenoten kijken even op.

Mijn zus zet de foto van haar kinderen op het bijzettafeltje. Ze put er moed uit.

Theoline komt terug met een karretje waarop al haar materiaal netjes klaar ligt.

‘Ik begin met uw bloedafname. U kent de routine, niet-waar?’

Ik hoop dat haar bloedwaarden goed zitten en ze de chemo nu kan krijgen. Een keer werd de cocktail uitgesteld, en dat was onverteerbaar. Er waren te weinig rode bloedcellen op de afspraak. Kyana raasde. Ik baalde. Ze kreeg toen twee vernijnges shots met de beruchte “wespen” die het beenmerg opjatten om meer rode bloedcellen aan te maken. Doping noemen ze dat in de wielersport. Hopelijk hoeft dit vandaag niet.

‘Rol uw mouw op,’ commandeert Theoline.

De blik van mijn zus verstrakt. Die toon pikt ze niet. ‘Kan het niet wat vriendelijker? Denk je dat ik hier voor mijn plezier zit?’

Theoline kijkt boven de rand van haar bril. Zonder een woord te zeggen prikt ze de naald in Kyana’s arm, vult een buisje met bloed en verdwijnt geruisloos.

‘De bloedwaarden zitten goed,’ zegt de zure tante. Ze sluit de infuuszakken aan.

En nu begint het. Langs slangetjes sijpelt het gif in haar aderen. Gif dat mijn zus moet beter maken. Gif dat de kankercellen moet uitschakelen, maar dat haar ook sloopt.

Een stagiaire brengt een schotel vol caloriebommen: gebak, snoep en drank.

‘Het is belangrijk dat u goed blijft eten en veel drinkt,’ zegt ze met een zachte stem, ‘anders lopen uw nieren ook nog schade op.’

‘Dank je wel.’ Kyana neemt haar boek.

Geduld is hier de boodschap. Ik kijk naar haar en denk: meisje toch, wat moet je allemaal niet doorstaan om weer de oude te worden. Maar diep in mij weet ik dat ze nooit meer ‘de oude’ zal zijn.

Ze draait haar hoofd naar mij toe en zegt: ‘Kinka, weet je

wat ik spijtig vind?’

Ik schud mijn hoofd.

Ze nestelt zich iets dieper in de relax. ‘Ik vind het zo jammer dat ik me bitter weinig herinner van mijn jeugdjaren in Afrika.’

‘Men noemt dat infantiele amnesie.’

‘Wees eens ernstig! Sinds een paar maanden ben ik op zoek naar mijn verleden.’

Ze slaat haar boek open. Een vergeeld kaartje glijdt eruit.

Ik herken het onmiddellijk en raap het op. ‘Hoe ben jij daaraan gekomen?’

‘Van Grace gekregen.’

‘Grace? De kapster?’

‘Ja, wie anders!’

‘Wanneer heb je haar gezien?’ vraag ik geprikkeld.

‘Nog niet zo lang geleden.’

‘O, echt?’

‘Grace heeft bij het opruimen van haar huis mijn doopkaartje teruggevonden.’

‘Bof jij.’ Ik draai het kaartje een paar keer om. ‘Niemand van ons heeft er nog eentje. Slechts enkele foto’s zijn de stille getuigen van je doopsel.’

‘Dat is wat ik bedoel. Bijna alle sporen van mijn jeugd zijn verdwenen. Herinner jij je mijn doopsel?’

‘Natuurlijk! Je werd gedoopt in die kleine kapel gelegen op het plateau, dichtbij de centrale Le Marinel.’

‘De centrale herinner ik me nog, de kapel vaag. Werd Jack daar ook niet gedoopt?’

Ik knik.

‘Hoe zag die kapel er weer uit?’

‘Op het eerste gezicht betoverend, maar wie goed keek, zag haar ruwe onvolmaaktheid. Zware pijlers rezen op uit de aarde en verdwenen in het dak van bruine tegels. Een galerij naast de middenbeuk bood beschutting tegen de felle zon. De toren deed denken aan een Mexicaanse kerktoren: robuust en

verheven. Bougainvilles waren de dag van je doopsel in volle bloei. Een weelde van lila-roze bloemen die de architecturale gebreken verdoezelde. Ze drapeerden de kapel in een kleurschakering die geen enkele schilder kan verzinnen.'

Kyana is ingedommeld. Ik tuur naar buiten.

Congo 1966 – Le Marinel – Milambo

Apetrots loop ik rond met mijn zusje. Gewikkeld in een deken, gehaakt van leliewitte katoendraad, ligt ze veilig op mijn arm. Ik kijk vertederd naar haar bollige snoet en streel zachtjes haar kale knikker.

Ze reageert. Een lachje tekent zich af op haar lippen. Plots trappelt ze met haar beentjes. Ik houd haar steviger vast.

‘Piep,’ zeg ik.

Ze zoekt met haar donkere ogen naar de bron van mijn stem.

Ik trek gekke bekken en probeer haar aandacht te vangen. Ze kraait vrolijk. Met gesloten vuistjes verovert ze het lucht-ruim. Ze is vinnig.

‘Gaat het?’ vraagt mama.

‘Jaja.’

De zon schittert hoog in het zenit en de aarde zendt haar warmte terug. Zweetdruppels parelen op mijn voorhoofd. Ik ben blij dat ik vanmorgen de juiste keuze heb maakt. Een paardenstaart is misschien niet de mooiste optie. Wel de meest praktische. Stevig samengebonden in een haarspeld, huppelt mijn haarbos mee als ik loop. Mijn gedachten dwalen af. Gelukkig niet voor lang. Plichtsbewust neem ik mijn taak als grote zus verder op.

Ik heb er zo naar uitgekeken en het voelt goed. Stil ben ik dankbaar, want zij kwam erbij. In het ochtendgloren werd ze geboren. De hemel heeft een engeltje verloren. Ik leg voor mezelf een belofte af: eeuwig zal ik voor haar zorgen.

‘Kinka?’

‘Oui.’

Lala, met de vele gekleurde kralen in haar zwarte, kroezelige haar vraagt: ‘Je peux la prendre? Mag ik haar vasthouden?’

Toe, Kinka.'

'Straks. Na de mis. Beloofd.'

Een paar seconden later vraagt ze opnieuw: 'Naomba? Mag ik?'

'Hapana.'

Lala zucht, maar geeft niet op: 'Kom, geef haar eens door.'

'Lala, arrête! Tu m'embêtes.' Mijn beste vriendin werkt vandaag op mijn zenuwen. Eindelijk zwijgt ze en loopt mokkend verder naast mij. Haar goede humeur komt gelukkig na een paar minuten terug.

Iedereen, de hele gemeenschap, is voor het feest verenigd. Papa, mama, peter en meter, de familie, Totti, de vrienden en kennissen staan gezellig bij te praten voor de kapel 'Notre Dame de la Seke'. Het is een kakofonie van jewelste.

Kinderen hollen elkaar achterna. Alex slentert rond met zijn makkers. Nu en dan stampst hij tegen een denkbeeldige kiezels. Zijn vrienden apen hem na. Wanneer hij langs mij drementelt, snert hij: 'Je moet niet zo paraderen met dat zusje van jou.' Zijn woorden zitten vol jaloezie.

'Pest!' blaas ik terug.

Lala schiet in een lach.

Mijn broer werpt haar een ijzige blik toe. Hij is een heet hoofd met heftige driftbuien. Als hij woedend wordt, stekt mijn adem. Zelden kan ik inschatten welke streek hij weer zal uithalen. Maar ik heb er geen schrik van. Soms daag ik hem zelfs uit. Ik weet precies hoe ik hem tegen de haren in moet strijken. Vandaag proberen we het rustig te houden en we draaien ons van elkaar weg.

Ik krijg het heel warm. We banen ons een weg naar de loggia aan de zijkant van de kapel.

'Pardon.' Met mijn ellebogen duw ik in zijden en ruggen. Ze gaan met een lach opzij.

Lala volgt mij op de voet.

Mijn zusje is nog zo klein, maar ze weegt al behoorlijk wat. Mijn rechterarm verkrampst. Voorzichtig verleg ik haar. Ze pro-

testeert luid. Met een voetje stampst ze het deken helemaal van zich af. Een sok valt op de grond. Vijf teentjes, een voetje en een spartelend beentje komen te voorschijn.

In een trage, elegante beweging raapt een Congoleze vrouw gekleed in een modieuze pagne “verre cassé” haar sokje op.

‘Merci. *Asante*,’ zeg ik.

‘Waar gaan jullie naartoe?’ roept papa ons achterna.

Met een hoofdknik naar achteren antwoord ik: ‘Daar, in de schaduw.’

Dan geeft mijn zusje opeens een schetenserenade en trekt rare snuiten. Ze wordt knalrood. Al haar spieren spannen zich op. Ik ga op de bank tegen de muur zitten en leg ze met haar buikje over mijn knieën. Zacht masseer ik haar rug. Ik buig mij over haar en geef haar kusjes. Maar vlug veer ik weer recht: ‘Nee!’

‘Wat?’ vraagt Lala.

‘Elle a fait kaka.’

Met twee vingers en een opgeheven pink trek ik de rand van haar plastic broek opzij en verschuif haar luier. Mijn vinger voelt smurrie. Ik ben verontwaardigd. Ze heeft een vieze broek en dat een paar minuten voor haar doopsel! Hopelijk is haar kanten doopkleed niet besmeurd.

Papa kijkt weer naar mij. Vragend fronst hij één van zijn zware wenkbrauwen.

Ik trek mijn neus op. ‘Ze heeft kaka gedaan,’ schreeuw ik.

Het is ineens stil. Iedereen draait zich om en staart mij aan. Mama komt aangelopen: ‘Een natuurlijke behoefte moet op elk moment kunnen.’

‘Jaja, ik wil dat wel geloven. Heb ik nog tijd om haar te verschonen?’

Ze stelt mij gerust: ‘Pater Frans zal moeten wachten. De tijd is van ons. Trouwens, dit is een prioritaire zaak. Het is een mooie dag en we laten die troep de dag niet bederven. Ik wil ook geen concert in de kerk.’

‘Goed. Dan begin ik eraan.’

‘Zal het je lukken?’ vraagt ze pro forma.

‘Zeker.’

Ik leg mijn zusje op de bank neer en verschoon haar. Voorzichtig maak ik de twee veiligheidsspelden los. Ze stampt met haar voetjes. Wat een mest. Ze heeft haar best gedaan. Ik prevel in haar oor: ‘Zeg kakmadam, ’t is mooi hoor.’

De kleine bronzen kapelklok kleppert. Haar eentonige, ijle klanken zweven de vlakte in. Het is tijd.

De eeuwig lachende pater trekt de twee houten poorthelften van de kapel open en schuifelt op zijn sandalen met donkerbruine, lederen riemen naar ons toe. Vier sneeuw witte tandenrijen in jonge, zwarte gezichten volgen hem.

Pater Frans geeft iedereen een stevige handdruk. ‘Kom Kinka,’ zegt hij met een tikje op mijn schouder. ‘Waar zijn de peter en de meter?’ Hij kijkt rond.

‘Hier,’ hoor ik links en rechts van mij.

‘En, de ouders?’

‘Hier,’ antwoorden mama en papa.

Pater Frans klapt in zijn handen. ‘Wees welkom. *Karibu!*’

Iedereen stapt rustig naar binnen. Het is fris in de kapel. Mijn zweetproductie neemt in een fractie van een seconde toe, om daarna geleidelijk weer te verminderen.

Mama legt het katoenen dekentje over mijn zusje en vraagt: ‘Moet ik haar overnemen?’

‘*Hapana!* Nee, nee.’

Mijn ogen wennen aan het schermerdonker.

Op het altaar branden witte kaarsen in twee zevenarmige kandelaars. Ze roepen ons op tot waakzaamheid. ‘Laat de kaarsen jullie begeleiden. Wees altijd alert en laat jullie niet verleiden door het kwade.’ Dat heeft pater Frans vorig jaar tijdens de laatste catecheseles, net voor mijn plechtige communie, met een opgestoken wijsvinger gezegd.

‘Kom allemaal dichterbij. God zal niet bijten,’ verzekert hij.

‘Kom gerust vooraan zitten.’

Kinderen met rastavlechten in hun fleurige zondagse kleren laten het zich geen tweemaal zeggen.

Hij doet ook teken naar de jongens achteraan in de kapel: ‘Kom rakkers.’

Ik kijk achterom. Met hun handen in hun broekzakken begeven mijn broer en zijn makkers zich, na enige aarzeling, schoorvoetend naar voren.

Papa kijkt de bende boos aan. Met zijn ogen dwingt hij Alex om er wat vaart in te zetten.

De kleinsten plakken ondertussen al met hun neus aan de rand van de doopvont. Ouderen gaan op hun vertrouwde plaatsen zitten. Wachtend op de aanvang van de ceremonie, klessebessen ze er vrolijk op los.

‘Alleluja. Alleluja... Allelujaaa!’ Vijf krachtige stemmen brengen het gewemel van de kleurrijke mensenzee tot zwijgen. De vrouwen met glanzende, ebbenhouten huid en wiegende heupen stuwen vol verve en overgave de allelujaklanken de hoogte in. Ingetogen mannenstemmen vallen in. Eén stem verheft zich boven alle andere. Vol passie weerklinkt een heerlijke solo. Ze bruist van geestkracht. Haar stem tilt op, voert mee en vult de ruimte. Djembe’s en bongo’s vullen aan.

Pater Frans komt dicht bij ons staan en buigt zich over ons: ‘Hoe gaat het met die kleine meid?’

‘Hm, goed denk ik. Neen, ik bedoel eigenlijk heel goed.’

‘Wel wel, boft zij met een grote zus als jij.’

Bloed stijgt over mijn wangen tot achter mijn oren. Ik kijk even rond. Lala geeft mij een duw.

Met open armen en de handpalmen naar de hemel gericht, vervolgt hij: ‘Het is een prachtige dag voor onze gemeenschap. Wij zijn samengekomen om een nieuw lid op te nemen. Laten we haar verwelkomen. Alleluja.’

Opnieuw verheffen de vijf stemmen zich: ‘Alleluja, alleluja, alleluja.’

Daarna begint pater Frans met de verwelkomingritus: ‘Bij

je doopsel wordt je naam openbaar gemaakt. Zo word je "iemand" binnen de gemeenschap. Iemand die de moeite waard is, met een eigen gezicht, eigen mogelijkheden en beperkingen.'

'Amen,' zingen de vrouwenstemmen in verschillende toonaarden.

'Amen,' herhaalt iedereen.

'Laten we allemaal rechtstaan en dichterbij de doopvont plaatsnemen.'

Stoelen verschuiven. Grace, de nieuwe kapster die pas uit België is aangekomen, steekt haar fototoestel in de lucht.

'Mag ik de naam van dit lieve schepseltje vragen?' Pater Frans kijkt naar papa en mama. Zij kijken naar mij. Ze zijn het niet vergeten. Ik mag antwoorden.

Vertederd kijk ik naar mijn zusje.

'Kinka?' vraagt pater Frans.

'Kyana!' antwoord ik na een paar seconden.

'Goddelijk!' zegt hij.

'Het betekent niet alleen "goddelijk" maar ook "zoele bergbries" en "lieflijk",' verduidelijk ik.

'Mooi. Mooi! Kom nu even dichterbij zodat ik onze zoele bergbries een kruisteken kan geven.'

Papa en mama, peter en meter geven op hun beurt het teken van de gemeenschap. Ze lezen hardop de doopbelofte uit het versleten boekje. Gezangen volgen de beloftes op. Er wordt in de handen geklapt op het ritme van de liederen. De kinderen doen mee en worden luidruchtig.

Grappig! Er is leven in de kapel.

Ik verleg Kyana weer op mijn andere arm.

Wanneer komt nu eindelijk dat doopsel? Ik wil weten of ze zal wenen.

Ondertussen blijft pater Frans doorratelen. Telkens herneemt het koor nieuwe gezangen.

Een lok haar bevrijdt zich uit mijn paardenstaart en wiebelt pal voor mijn oog. Het stoort mij behoorlijk.

Pater Frans drijft de ambiance op. We mogen gaan zitten en vijf minuten later moeten we opnieuw rechtstaan.

Ik wil met Lala naar buiten. Het heeft lang genoeg geduurd.

Kyana trekt weer gekke gezichten. Ik mag niet lachen en aai haar hoofd.

‘Water is het oersymbool voor leven op aarde, voor Gods schepping. Water speelt in ons leven een enorme rol. Water heeft Kyana veilig beschut, al voor ze geboren was. Laten we Kyana ontvangen: rein en zonder zonden...’ Pater Frans zegt zoveel na elkaar.

Eindelijk neemt hij de schelp. Ik til mijn zusje over de doopvont. Hij schept water en laat het voorzichtig drie maal over haar hoofd vloeien.

Ik kijk naar mijn zusje. Ze lacht in plaats van te huilen. ‘Lala tu as vu? Gezien?’ fluister ik.

Kyana heeft geen kik gegeven. Ik ben trots op haar.

De twee uur durende ceremonie loopt op zijn einde. Pater Frans zegt nog als laatste: ‘Gaat allen heen in vrede.’

We antwoorden allemaal samen: ‘Wij danken God.’

Eindelijk.

Mama vraagt: ‘Zal ik Kyana overnemen?’

‘O ja!’

‘Proficiat! Gefeliciteerd! Mooie dienst. Prachtig koor.’ Iedereen is opgetogen. Handen worden geschud.

We laten het aan ons voorbij gaan. Ik neem Lala’s hand vast en we lopen naar buiten.

Sommigen blijven binnen nog wat nakeuvelen. Anderen gaan naar hun wagen en gooien alle portieren open om de loei-warme lucht meer speelruimte te geven.

Er vormen zich groepjes. Mannen en vrouwen steken een sigaret op. De blauwe rook kringelt voor hun verhitte gezichten. Een paar mensen gaan op de witgekalkte stenen langs de dieprode aardeweg zitten. Enkelen kruisen hun benen over

elkaar. Anderen laten hun armen op hun knieën rusten. Iedereen wacht tot een zuchtje wind de hitte uit de auto's verdrijft.

Lala en ik lopen giechelend hand in hand door de menigte naar de lange rij geparkeerde witte Peugeots 403 en 404, Landrovers en Willy's.

We vangen flarden van gesprekken op.

'En nu een stevige whisky,' zegt Lucien hijgend. Met zijn dikke pens waggelt hij van het ene been op het andere.

'Voor mij mag het gerust een glas champagne zijn,' gniffelt een andere vriend van papa.

Ik knijp in Lala's hand: 'Die twee denken alleen maar aan drinken. Lucien met zijn paarse neus zuipt als een ketter.'

Lala kijkt mij vragend aan.

'Dat zegt mama. De laatste keer dat hij op bezoek kwam, heeft hij zo hard gezongen dat ik er wakker van werd.'

Alex stapt met zijn maten naar mij toe en sist: 'Weer aan het konkelfoezen?'

'En dan?'

Papa heeft ook de portieren van onze jeep opengegooid. 'Nog een paar minuten en we vertrekken naar Milambo,' roept hij naar iedereen.

Ik ben blij dat we eindelijk terug naar huis gaan.

'Viens,' zegt Lala. Ze trekt aan mijn arm. Ik laat mij gewillig meesleuren. We kuieren verder. De jongens volgen ons op de voet.

'Kinka, kijk.' Lala wijst naar de nieuwe kapster.

'Wat is ze mooi,' fluister ik.

We blijven staan. De jongens sluiten zich bij ons aan. We kijken met domme nieuwsgierigheid naar Grace. In haar luchtige jurk met een uitgesproken decolleté waarover nonchalant een koraalrode mousseline sjaal is gegooid, geniet ze duidelijk van de aandacht die ze krijgt. Een onverwacht zuchtje wind tilt haar sjaal op en openbaart haar volle boezem.

David, met zijn blonde haren, loshangend hemd en gou-

den halsketting stapt naar Grace. Mijn curiositeit is gewekt. Ik por iedereen aan om wat dichterbij haar toe te gaan.

Onbeschaamd kijkt David de jonge wulpse vrouw recht in de ogen. Hij is niet mooi, maar wel zelfzeker. Hij heeft een présence. Zijn ver uit elkaar staande ogen laten hun doel niet los. Overdreven gesticulerend zegt David tegen de kapster: 'Mooie jurk.'

We proesten.

Zij neemt haar trendy Cat-Eyes zonnebril af: 'Ken ik je?'

Wij spitsen onze oren.

'Neen, jij kent me nog niet,' David glimlacht ondeugend. 'Maar ik ben wel een kenner.'

'Een kenner van wat?' vraagt ze met een speelse ondertoon.

'Een kenner van al wat vrouwelijk schoon is en wat erbij hoort: zoals je jurk bijvoorbeeld. Geloof me of geloof me niet, ik weet er wat van.'

'O ja?'

'Mijn moeder zat in de "haute couture".'

Ze haalt een sigaret uit een zilveren etui.

In een flits heeft hij zijn Zippo in de hand: 'Mag ik?'

'Graag.'

Zijn handen raken vluchtig die van Grace.

Ze inhaleert diep: 'Dank je.'

Wij gaan nog dichterbij achter de enige acaciaboom staan.

'Ben je ook uitgenodigd op het feest bij Maurice?'

'Ja.'

Geen enkel woord ontgaat ons, geen enkel detail.

Haar lippen omhelzen de sigaret. Vuurrode lippenstift vormt een cirkel rond de filter.

Tussen David en Grace hangt iets in de lucht. Glimlachjes en pretogen, steelse aandacht, geheimzinnig stilzwijgen en eideloze blikken voorspellen een nieuwe romance.

Sinds kort bestudeer ik het gedrag van elke jongeman en van elk nieuw koppel. Tenslotte zal ik binnenkort ook een